

Θεραπεία Σίτισης και Κατάποσης

Η Θεραπεία Σίτισης και Κατάποσης απευθύνεται σε παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή διαταραχές με το φαγητό και την πόση υγρών. Ο εξειδικευμένος θεραπευτής είναι αυτός που θα καταλήξει στο κατάλληλο θεραπευτικό πλάνο για το παιδί.

Τι είναι η Θεραπεία Σίτισης και Κατάποσης;

Υπάρχουν διάφορα είδη θεραπείας αναλόγως με τις ανάγκες του παιδιού. Για παράδειγμα:

- Η Θεραπεία Σίτισης μπορεί να βοηθήσει το παιδί να μάθει να δαγκώνει και να μασάει το φαγητό, να πίνει από ποτήρι ή να μπορεί να διαχειρίζεται διάφορα είδη φαγητών (που ποικίλουν στην υφή, τη σύσταση, την ένταση της γεύσης, την θερμοκρασία κλπ).
- Ο θεραπευτής επίσης μπορεί να θέσει ως προτεραιότητα την **ασφαλή κατάποση** του παιδιού.
- Ο θεραπευτής μπορεί να συμβάλει στην κατάλληλη **προσαρμογή του περιβάλλοντος**, έτσι ώστε να ευνοείται η σίτιση, αλλά και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις **ρουτίνες** του παιδιού και της οικογένειας γύρω από τη σίτιση.
- Τέλος, στην θεραπευτική διαδικασία εντάσσεται και η **εκπαίδευση του γονέα-κηδεμονά ή φροντιστή του παιδιού**, με σκοπό την γενίκευση στο σπίτι.

Θεραπεία Σίτισης και Κατάποσης

Κέντρο Ειδικής Αγωγής

Ιωάννα Μπαχά, Λογοθεραπεύτρια,
PGDip, MSc-SLT

Λυοβουνιώτη 22, Πειραιάς-Μικρολίμανο, ΤΚ 18533

Ειδικότητες

Ιωάννα Μπαχά, Λογοθεραπεύτρια

Εξειδικευμένη σε περιστατικά με δυσκολίες κατάποσης, διαταραχής σίτισης και κατάποσης, άρνηση τροφής, αισθητηριακές διαταραχές (Oral Placement Therapy, Loril L. Overland & Robyn Merkel-Walsh).

Η **OPT** είναι μια απτική-ιδιοδεκτική τεχνική εκπαίδευσης, συμπληρωματική της παραδοσιακής θεραπείας, αλλά παράλληλα και μια αισθητηριακή προσέγγιση που περιλαμβάνει την αισθητηριακή επεξεργασία και την ανάπτυξη των αισθητηριακών δεξιοτήτων της στοματικής κοιλότητας που απαιτούνται για την ασφαλή και λειτουργική σίτιση. Επομένως, ασθενείς με κινητικές ή αισθητηριακές βλάβες επωφελούνται από απτικά-ιδιοδεκτικά στοιχεία επειδή η ομιλία είναι μια απτική-ιδιοδεκτική διαδικασία.

Ποιός παρέχει θεραπευτικές υπηρεσίες Σίτισης και Κατάποσης;

Οι παραπάνω θεραπείες παρέχονται από εξειδικευμένους Λογοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές και Φυσιοθεραπευτές που έχουν εκπαιδευτεί στις κατάλληλες θεραπευτικές μεθόδους.

Συχνά, διαφορετικές ειδικότητες (πχ Λογοθεραπευτής και Εργοθεραπευτής) μπορεί να συνεργαστούν ταυτόχρονα σε ένα περιστατικό, εστιάζοντας σε διαφορετικούς θεραπευτικούς στόχους. Οι θεραπείες γίνονται είτε σε θεραπευτικό χώρο είτε στο σπίτι.

Σίμος Μπάτζιος, Εργοθεραπευτής

Εκπαιδευμένος στην μέθοδο SOS Approach to Feeding και την μέθοδο της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης (ΑΟ), παρέχει θεραπευτικές υπηρεσίες Σίτισης με εστίαση στα χαρούμενα γεύματα, την προσαρμογή στα περιβάλλοντα και στις ρουτίνες που αφορούν τη σίτιση και την εκπαίδευση γονέων.

Η προσέγγιση SOS (Sequential-Oral-Sensory) βασίζεται στη τυπική ανάπτυξη του παιδιού σχετικά με τη σίτιση. Τα παιδιά εισάγονται συστηματικά στις τροφές μέσα από σταδιακά βήματα με τη χρήση μιας ιεραρχίας απευαισθητοποίησης, που τα ενθαρρύνει να εξερευνήσουν αρχικά το φαγητό, να αλληλεπιδράσουν μαζί του και τελικά να το φάνε (Benson et al., 2013).

Το παρόν συντάχθηκε από Σ. Μπάτζιο & Ι. Μπαχά (2022)

Πώς η διαταραχή στη σίτιση μπορεί να επηρεάσει την ανάπτυξη ομιλίας;

Η διαταραχή σίτισης ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά την εξέλιξη ομιλίας, κυρίως σε παιδιά με δυσκολίες σίτισης τους 15 πρώτους μήνες της ζωής τους (Motion, Northstone & Emond, 2001). Η σίτιση σκληρών και μη αλεσμένων τροφών μετά το 1^ο χρόνο ζωής συμβάλλει στην βελτίωση της μυϊκής κίνησης της στοματικής κοιλότητας, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την βελτίωση του λόγου. Η αποτελεσματική και λειτουργική σίτιση προϋποθέτει μυϊκή δύναμη, εύρος κίνησης και σωστή τοποθέτηση των αρθρώσεων, δεξιότητες απαραίτητες και για την σωστή άρθρωση και ομιλία.

Πέρα όμως από τις εκτελεστικές-μηχανικές δεξιότητες που απαιτούνται, οι γενικότερα μη τυπικές συμπεριφορές σίτισης και δυσκολίες αποδεικνύεται ότι επηρεάζουν σημαντικά την εξέλιξη του λόγου (Adas-Charpman et al, 2013).

Επομένως, καθώς σίτιση και ομιλία είναι αλληλένδετα μεταξύ τους, αντιλαμβανόμαστε ότι σαφώς το πρώτο επηρεάζει την εξέλιξη του δεύτερου.

Μύθοι σχετικά με τη σίτιση

Μυθος #1 Η σίτιση είναι ενστικτώδης.

Η σίτιση καθοδηγείται από την ενστικτώδη ορμή της όρεξης μόνο για τον πρώτο μήνα ζωής (4-6 εβδομάδες, Udall, 2007). Έπειτα, τα παιδιά ηλικίας 1-6 μηνών καθοδηγούνται από τα πρωτόγονα νεογνικά αντανακλαστικά για να σιτιστούν. Μετά το πέρας των 6 μηνών, **η σίτιση γίνεται μια συμπεριφορά ή δεξιότητα που το παιδί πρέπει να μάθει.**

Μύθος #2 Αν το παιδί πεινάει αρκετά, θα φάει.

Οι δυσκολίες σίτισης μπορούν να μετατρέψουν τη διαδικασία σε μια εξαιρετικά επώδυνη και επισφαλή εμπειρία για το παιδί, οδηγώντας το στην πλήρη άρνηση. Μια συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση έδειξε ότι αδιάγνωστα ή χωρίς θεραπεία συμπτώματα δυσκολιών σίτισης χειροτερεύουν με το καιρό, οδηγώντας σε σημαντικές επιπλοκές στην υγεία και τη συμπεριφορά (Lukens & Silverman, 2014).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Benson, J. D., Parke, C. S., Gannon, C., & Muñoz, D. (2013). A Retrospective Analysis of the SOS Feeding Approach in Children with Feeding Difficulties. *Journal of OT, Schools, & EI*, 6(4), 289–300. <https://doi.org/10.1080/19411243.2013.860758>
- Chapman I., M.Bann C., E.Vaucher Y., J.Stoll B. (2013). Association between Feeding Difficulties and Language Delay in Preterm Infants Using Bayley Scales of Infant Development-Third Edition. *The Journal of Paediatrics*, Vol 163 (3), 680-685. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022347613002825>
- Lukens, C. T., & Silverman, A. H. (2014). Systematic Review of Psychological Interventions for Pediatric Feeding Problems. *JPP*, 39(8), 903–917. <https://doi.org/10.1093/jpepsy/jsu040>
- Motion S., Northstone K., Emond A. (2001), Persistent early feeding difficulties and subsequent growth and developmental outcomes. *Ambulatory Child Health*, 7 (3-4), 231-237. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1046/j.1467-0658.2001.00139.x>
- Udall, J. N. (2007). Infant Feeding: Initiation, Problems, Approaches. *Current Problems in Pediatric and Adolescent Health Care*, 37(10), 374–399. <https://doi.org/10.1016/j.cppeds.2007.09.001>

Ερευνητικά δεδομένα γύρω από τη Σίτιση

Παιδιατρική Διαταραχή Σίτισης, ΠΔΣ (ICD-10-CM)

Το παρόν συντάχθηκε από Σ. Μπάτζιο & Ι. Μπαχά (2022)